

**Bruxelles, 18. veljače 2025.
(OR. en)**

5796/25

**FIN 118
INST 17**

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 5758/25 ADD 1

Predmet: Proračunske smjernice za 2026.
– *zaključci Vijeća (18. veljače 2025.)*

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o proračunskim smjernicama za 2026., kako ih je odobrilo Vijeće (ekonomski i financijski poslovi) na 4077. sastanku održanom 18. veljače 2025.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O PRORAČUNSKIM SMJERNICAMA ZA 2026.

1. Vijeće ističe da proračun EU-a za 2026. ima ključnu ulogu u razvoju i ostvarivanju dugoročnih ciljeva i političkih prioriteta dogovorenih na razini Unije. Vijeće naglašava da je važno da sve institucije uzmu u obzir sve relevantne elemente iz zaključaka Europskog vijeća od 1. veljače 2024.¹
2. U kontekstu ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine koji je još u tijeku Vijeće ponovno potvrđuje nepokolebljivu predanost Europske unije pružanju kontinuirane financijske potpore Ukrajini dokle god i koliko god to bude potrebno te podupiranju njezine otpornosti i dugoročne obnove. Vijeće naglašava da je važno da se u proračunu za 2026. nastavi iskazivati solidarnost Unije s ukrajinskim stanovništvom i da se njime odgovara na povezane krize.
3. Vijeće podsjeća na načelo solidarnosti i ističe da će se djelotvornom upotrebom proračuna EU-a pojačati vjerodostojnost Unije među europskim građanima.
4. Vijeće ponovno ističe da bi proračun trebalo utvrditi u skladu s proračunskim načelima navedenima u Financijskoj uredbi², osobito načelima jedinstva, jedne godine, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.

¹ Dokument EUCO 2/24.

² Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (preinaka) (SL L 2024/2509, 26.9.2024.).

5. Vijeće smatra da bi proračun za 2026. trebao biti realističan i usklađen sa stvarnim potrebama te da bi se njime trebalo osigurati razborito proračunsko planiranje i omogućiti dostatne razlike do gornjih granica višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za suočavanje s nepredviđenim okolnostima i savladavanje izazova koji su pred Unijom, pri čemu se ne dovode u pitanje odredbe Međuinstitucijskog sporazuma³. Istodobno bi proračun za 2026. trebao sadržavati dostatna sredstva kako bi se osigurala provedba programa Unije, uključujući provedbu regionalne hitne potpore za obnovu (RESTORE), kako je navedeno u zajedničkoj izjavi o odobrenim sredstvima za plaćanje priloženoj proračunu za 2025.⁴, te kako bi se omogućilo pravodobno plaćanje obveza koje su već preuzete u okviru trenutnog VFO-a. U tu svrhu, prema potrebi i u propisno opravdanim slučajevima, nakon što se izvrše sve moguće preraspodjele unutar proračuna, upotrebom dostupnih fleksibilnih mogućnosti trebalo bi osigurati odgovarajuća odobrena sredstva, među ostalim i izmjenom proračuna ako je to potrebno, kako bi se izbjegli bilo kakvi neplaćeni zahtjevi koje su podnijele države članice. Razinu nepodmirenih obveza (RAL) trebalo bi stalno pratiti kako bi se izbjeglo gomilanje prekomjernih zaostataka.

³ Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava (SL L 433I, 22.12.2020., str. 28.).

⁴ Izjava br. 1 u Prilogu 2. PRILOGU dokumentu 15788/24.

6. Vijeće naglašava da je nužno da Komisija u nacrtu proračuna za 2026. utvrdi preraspodjele dogovorene u revidiranom VFO-u koje su potrebne za financiranje prioriteta utvrđenih u revidiranom VFO-u za razdoblje 2021. – 2027., kao i opozvana sredstva koja se ponovno stavljaju na raspolaganje. Vijeće poziva Komisiju da u nacrtu proračuna za 2026. uzme u obzir i navede sve prioritete koji su zajednički dogovoreni u revidiranom VFO-u, uključujući migracije, vodeći pritom računa o ravnoteži između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje te osiguravajući dogovoreno dostatno financiranje za rezervu Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI), imajući na umu izjavu Vijeća o naslovu 6. priloženu njegovu stajalištu o nacrtu proračuna za 2025.⁵ Budući da Vijeće to smatra ključnim, poziva Komisiju da osigura odgovarajuće tromjesečno izvješćivanje o postizanju navedenog, kao i o iznosu opozvanih sredstava u naslovu 6. VFO-a, s posebnim naglaskom na NDICI-ju i pretpristupnoj pomoći (IPA).
7. Vijeće ističe da pri utvrđivanju i izvršenju proračuna za 2026. sve institucije, tijela, uredi i agencije Unije trebaju poštovati sve elemente revidiranog VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. i uskladiti se s njima.
8. Vijeće ističe da bi sve institucije, tijela, uredi i agencije Unije trebali očuvati proračunsku disciplinu te naglašava da je u proračun potrebno unijeti samo stavke rashoda koje se smatraju nužnima.
9. Vijeće ističe da bi dodatni iznosi uključeni u proračun, primjerice iz ponovne upotrebe opozvanih sredstava na temelju članka 15. stavka 3. Financijske uredbe, trebali biti u potpunosti usklađeni s dogovorom o revidiranom VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. i ograničeni na taj dogovor.

⁵ Izjava br. 4 u dokumentu 12082/24 ADD 1.

10. Vijeće ponovno potvrđuje da se gornja granica za naslov 7. VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. temelji na pretpostavci da sve institucije Unije primjenjuju sveobuhvatan i strog pristup kojim se osigurava optimizacija broja osoblja u skladu s načelom stabilnog broja osoblja i postiže veća učinkovitost u pogledu administrativnih rashoda koji se ne odnose na plaće. Povećanje broja osoblja u posljednjih nekoliko godina, automatsko ažuriranje plaća i opće povećanje cijena u inflatornom okružju stavljaju naslov 7. pod znatan pritisak. Vijeće stoga i dalje snažno podupire zajednički pristup za ograničavanje tog naslova, koji je također namijenjen financiranju osoblja institucija Unije, umjesto oslanjanja na odobrena sredstva iz tematskih naslova u tu svrhu. Vijeće poziva sve institucije Unije da donesu razboritu politiku upravljanja nekretninama. S obzirom na navedeno, poziva Komisiju da izvrši svoje ovlasti na temelju članka 314. stavka 1. UFEU-a. Vijeće također ponovno ističe svoje zahtjeve Komisiji, ne dovodeći u pitanje njezino pravo inicijative na temelju članka 241. UFEU-a, da prije sastavljanja izvještaja o procjenama za financijsku godinu 2026. predstavi učinkovite mjere kako bi se osiguralo da se trenutačne gornje granice naslova 7. VFO-a ne prekorače i da se za taj naslov ne mobiliziraju posebni instrumenti.
11. Vijeće poziva Komisiju da pri procjeni razine plaćanja u nacrtu proračuna razmotri povećanu točnost u dugoročnim predviđanjima država članica⁶. Vijeće ističe potrebu za predvidljivošću doprinosa država članica proračunu Unije i plaćanja državama članicama iz proračuna Unije te podsjeća da se točnim proračunskim planiranjem izbjegavaju neželjeni izazovi za nacionalne proračune. S time u vezi poziva Komisiju da na transparentan način pruži točna i pouzdana predviđanja svih prihoda, među ostalim vraćenih sredstava, novčanih kazni i godišnjeg iznosa koji Ujedinjena Kraljevina treba platiti u 2026. u skladu sa Sporazumom o povlačenju⁷, čime će se državama članicama omogućiti pravodobna procjena njihova očekivanog doprinosa proračunu Unije.

⁶ Kako je navedeno u tablici 1. pregleda kohezijske politike i predviđanjima država članica od 15. ožujka 2024. (WK 4139/2024).

⁷ Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.).

12. Vijeće ističe da bi korektivne proračunske instrumente, primjerice izmjene proračuna, trebalo zadržati na opravdanom minimumu, uvesti ih pravodobno kako bi se omogućilo propisno ispitivanje i izbjegli poremećaji u funkcioniranju programâ Unije te ih u prvom redu financirati preraspodjelama. Posebno poziva Komisiju da, nakon što relevantne informacije postanu dostupne, bez odgode zasebno predstavi nacrt izmjena proračuna uvjetovane prihodima. Vijeće je i dalje odlučno da u najkraćem mogućem roku zauzme stajalište o nacrtima izmjena proračuna.
13. Vijeće poziva Komisiju da što je prije moguće, a po mogućnosti do 22. tjedna, predstavi nacrt proračuna za 2026. kako bi nacionalni parlamenti imali dovoljno vremena za provedbu detaljne provjere, a Vijeće za temeljitu pripremu stajališta. Ujedno potiče Komisiju da kontinuirano poboljšava sadržaj svojih proračunskih dokumenata tako da ih pojednostavni te učini sažetijima i transparentnijima te da osigura dostupnost najnovijih podataka. Vijeće poziva Komisiju da u pričuvu uključi odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje predviđena za nove pravne akte ili izmjene postojećih pravnih akata koji još nisu doneseni, u skladu s odredbama Financijske uredbe.

14. Nadalje, Vijeće odlučno poziva Komisiju da nacrtu proračuna priloži sve primjenjive dokumente navedene u članku 41. Financijske uredbe. Vijeće poziva Komisiju da zajamči potpunu transparentnost i vidljivost financijske pomoći i povezanih plaćanja kamata iz članka 224. Financijske uredbe te svih sredstava u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak (EURI) pravodobnim pružanjem svih relevantnih informacija, uključujući sažete tablice o odobrenim proračunskim sredstvima i informacije o upravljanju dugom i drugim obvezama u okviru proračuna Unije te pregled načina financiranja prekoračenja troškova plaćanja kamata u okviru EURI-ja od 2026. do 2027. u skladu s revidiranim VFO-om za razdoblje 2021. – 2027. Nadalje, poziva Komisiju da, kad god je to moguće i primjereno, dostavi potvrde o prijenosima bespovratne potpore iz skupa sredstava u proračun EU-a, koji su podloga za zahtjeve Komisije za naknadu troškova, očekivane isplate iz Mehanizma za oporavak i otpornost i predviđanja za opozvana sredstva. Vijeće napominje da, kako bi donijelo smisleno stajalište o nacrtu proračuna u pogledu troškova kamata, može razmotriti samo informacije dostavljene na vrijeme kako bi se državama članicama omogućila sveobuhvatna procjena.

15. Vijeće poziva Komisiju da u nacrtu proračuna za 2026. uzme u obzir dogovor utvrđen u završnim elementima za zajedničke zaključke o proračunu za 2025.⁸ U tom pogledu Vijeće podsjeća da u skladu s točkama 16. i 17. zaključaka Europskog vijeća od 1. veljače 2024., kako su navedeni u uvodnoj izjavi 12. i članku 10.a izmijenjene uredbe o VFO-u⁹, ako se troškovi plaćanja kamata u okviru instrumenta *Next Generation EU* (NGEU) ne mogu pokriti iz postojeće proračunske linije za EURI u naslovu 2.b, tražit će se financijska sredstva kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri pokrio znatan dio potrebnih iznosa, s ciljem da se mobilizira iznos jednak približno 50 % prekoračenja troškova plaćanja kamata u okviru NGEU-a kao referentna vrijednost. To će se postići iskorištavanjem prostora stvorenog izvršenjem proračuna programâ i ponovnim određivanjem prioriteta, kao i netematskim posebnim instrumentima, u skladu s primjenjivim sektorskim pravilima i drugim pravnim obvezama, uzimajući u obzir prioritete i razborito proračunsko planiranje. Na nacionalne omotnice država članica za koje je preuzeta pravna obveza neće utjecati preraspodjele i ponovno određivanje prioriteta iz ove točke. Ako bude potrebno dodatno financiranje, dodatna sredstva stavit će se na raspolaganje mobiliziranjem instrumenta EURI.
16. Vijeće poziva Komisiju da države članice redovito obavješćuje o namjenskim prihodima unesenima u proračun, među ostalim iz EURI-ja i Sporazuma o trgovini i suradnji s Ujedinjenom Kraljevinom¹⁰ te da ispunjava svoje obveze predviđene Financijskom uredbom u pogledu drugih namjenskih prihoda koji su dodijeljeni određenim programima u skladu s dogovorom o revidiranom VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. Nadalje, Vijeće ustraje na transparentnom prikazu namjenskih prihoda koji proizlaze iz povrata po programu.

⁸ Dokument WK 14457/2024.

⁹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2024/765 od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L, 2024/765, 29.2.2024.)

¹⁰ Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane, dio peti – Sudjelovanje u programima Unije, dobro financijsko upravljanje i financijske odredbe i njegov protokol (SL L 444, 31.12.2020., str. 14.).

17. Vijeće potiče sve institucije na djelotvornu i konstruktivnu suradnju kako bi se proračunski postupak neometano odvijao, a proračun za 2026. utvrdio u rokovima predviđenima UFEU-om. Vijeće osobito poziva Komisiju da bude nepristran posrednik tijekom cijelog proračunskog postupka i pravodobno dostavi detaljne informacije koje je Vijeće zatražilo. Kako bi se olakšao postupak mirenja, Vijeće poziva Komisiju da osigura pravodoban pristup nacrtima elemenata za zajedničke zaključke, koji bi trebali biti sveobuhvatni i sadržavati sve relevantne informacije (uključujući usporedbu s prethodnom verzijom nacrt elemenata). Ujedno je poziva da u nacrtima elemenata za zajedničke zaključke nastavi prikazivati odgovarajuće promjene u plaćanjima nakon predloženih promjena u obvezama.
 18. Vijeće ponovno ističe veliki značaj koji pridaje ovim smjernicama te očekuje da će ih Komisija na odgovarajući način uzeti u obzir pri pripremi nacrt proračuna za 2026.
 19. Radi podizanja svijesti, ove smjernice bit će dostupne Europskom parlamentu i Komisiji, kao i svim drugim institucijama i tijelima Unije.
-